

Примљено: 10. 9. 2014.

БРС. З.Д. Број Прилог Средства

ОБРАЗАЦ 6

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ**ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ****-обавезна садржина – свака рубрика мора бити попуњена-**

1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
Датум именовања комисије: 23.07.2014. године Комисију је именovalo Наставно-научно веће Филозофског факултета у Нишу
Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: 1. Проф. др Владимир Нешић, редовни професор, ужа научна област Психологија, изабран 13.9.2000. године, на Филозофском факултету у Нишу; 2. Проф. др Љубиша Златановић, ванредни професор, ужа научна област Психологија, изабран 2013. године на Филозофском факултету у Нишу; 3. Проф. др Миланко Чабаркапа, ванредни професор, ужа научна област Општа психологија, изабран 2011. године на Филозофском факултету у Београду.
2. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
Име, име једног родитеља, презиме: Милица, Михајло, Павловић
Датум рођења, општина, република: 19.06.1984. године, Ниш, Медијана, Република Србија
Датум и место одбране, назив мастер рада (или магистарске тезе): /
Научна област из које је стечено академско звање мастер (или магистар наука): /
Објављени научни радови (са категоријом публикације М): <u>Рад у научном часопису (М53)</u> 1. Павловић, М. (2011). Промене у доживљају идентитета и развој генеративности код особа у средњим годинама, <i>Годишњак за психологију</i> , 8, 10, 41-54. 2. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Фацијални знаци маскирања, блокирања и сузбијања експериментално изазване емоције туге, <i>Годишњак за психологију</i> , 8, 10, 152-168. <u>Радови у тематском зборнику националног значаја (штампани или прихваћени за штампу) (М45)</u> 1. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Комуникација и психолошке игре међу људима, Зборник радова са конференције <i>Језик, књижевност, комуникација – language, literature, communication</i> , Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за англистику, 84-93. 2. Златановић, Љ., Павловић, М. (2011). Значај аналитичке психологије за васпитање, Зборник радова са научног скупа <i>Васпитање за хумане односе – проблеми и перспективе</i> , Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за педагогију, 380-392. 3. Златановић, Љ., Павловић, М., Нешић, В. (2012). Могућности унапређивања квалитета живота деце и младих из перспективе позитивне

- психологије, Зборник радова са 3. Међународне научно-стручне конференције – *Унапређење квалитета живота деце и младих*, 773-783.
4. Павловић, М., Златановић, Љ., Нешић, В. (2012). Волонтерски рад са децом различитих потреба, Зборник радова са 3. Међународне научно-стручне конференције – *Унапређење квалитета живота деце и младих*, 219-229.
 5. Павловић, М., Златановић, Љ. (2013). Улога оца у развоју и васпитању деце, Зборник радова са научног скупа *Васпитач у 21. веку – Наше стварање*, Алексинац: Виша Педагошка школа, 201-216.
 6. Златановић, Љ., Павловић, М. (2013). Учење да се буде оптимистичан: позитивна психологија и образовање, Зборник радова са научног скупа *Васпитач у 21. веку – Наше стварање*, Алексинац: Виша Педагошка школа, 190-200.
 7. Златановић, Љ., Нешић, М., Обреновић, Ј., Павловић, М. (2012). Когнитивна наука као пример научне интердисциплинарности. Зборник радова са научног скупа са међународним учешћем *Наука и савремени универзитет*. Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет Ниш, 322-332.
 8. Павловић, М., Златановић, Љ., (2011) – Физичка активност и криза средњих година, Зборник радова са научног скупа *Фис комуникације 2011*, Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања, 178-185.
 9. Павловић, М., Златановић, Љ., (2011) – Активни одмор и организација слободног времена одраслих: физичка активност наспрам компјутера и интернета, Зборник радова са научног скупа *Фис комуникације 2011*, Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања, 172-177.
 10. Златановић, Љ., Павловић, М. (2011) – Самопоуздање спортиста из перспективе теорије самоефикасности, Зборник радова са научног скупа *Фис комуникације 2011*, Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања, 167-171.
 11. Павловић, М., Златановић, Љ. (2012). Улога васпитача у емоционалном развоју, препознавању и адекватном изражавању емоција код деце, Зборник радова са научног скупа *Васпитач у 21. веку – Наше стварање*, Алексинац: Висока школа за васпитаче струковних студија, 161-174.
 12. Павловић, М., Златановић, Љ., Петровић, И. (2012) – Повезаност прокрастинације са самоефикасношћу, оптимизмом-песимизмом и задовољством животом, Зборник радова са 7. конференције са међународним учешћем Дани примењене психологије – *Комуникација и људско искуство*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за психологију (конференција је одржана 23-24.09.2011. године у Нишу). Прихваћен за штампу.
 13. Златановић, Љ., Павловић, М. (2012). – Субјективна добробит и самство из културалне перспективе, Зборник радова са 7. конференције са међународним учешћем Дани примењене психологије – *Комуникација и људско искуство*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за психологију (конференција је одржана 23-24.09.2011. године у Нишу). Прихваћен за штампу.
 14. Nešić, V., Pavlović, M., Nešić, M. (2012). Individual differences in assigning importance of some national identity features, *Book of papers from First international scientific conference "National and European Identity in the Process of European Integrations"*, Belgrade: Institute of International Politics and Economics in cooperation with the Hanns Seidel Foundation (konferencija je održana 18. i 19. oktobra 2012 godine u Beogradu). Прихваћен за штампу.
 15. Тошић, М., Симић, И., Павловић, М. (2011). Димензије породичног функционисања породица са децом различитог узраста. Зборник радова са

научног симпозијума *Породица са адолесцентом у транзицији* (симпозијум је одржан 09.12..2011. године у Нишу). Прихваћен за штампу.

Саопштења са међународног скупу штампана у изводу (М34)

1. Перић, М., Златановић, Љ., Павловић, М. (2011). Нивои и модалитети агресивности код падобранаца, *Зборник сажетака са III Међународног научног конгреса Антрополошки аспекти спорта, физичког васпитања и рекреације*, Бања Лука: Универзитет у Бања Луци, Факултет физичког васпитања и спорта (скуп је одржан 03.-04.11.2011. године у Бања Луци).
2. Златановић, Љ., Павловић, М., Јоксимовић, Д. (2011). Интердисциплинарност психологије спорта и вежбања, *Зборник сажетака са III Међународног научног конгреса Антрополошки аспекти спорта, физичког васпитања и рекреације*, Бања Лука: Универзитет у Бања Луци, Факултет физичког васпитања и спорта (скуп је одржан 03.-04.11.2011. године у Бања Луци).
3. Павловић, М., Видановић, С. (2011). Усвојене родне улоге и мотивација за родитељство, *Књига сажетака са 20. научног скупа Дани Радомира и Зорана Бујаса*, Загреб: Свеучилиште у Загребу, Филозофски факултет (скуп је одржан 07.-09.04.2011. године у Загребу).
4. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Утицај културе на фацијално испољавање емоције туге, *Књига сажетака са II конгреса психолога Босне и Херцеговине са међународним учешћем*, Друштво психолога Републике Српске и Друштво психолога у Федерацији Босне и Херцеговине. (конгрес је одржан 24.-26.02.2011. године у Бања Луци).
5. Павловић, М., Златановић, Љ. (2012). Кризе вредности као део криза идентитета у људском развоју, *Књига сажетака са 2. Сарајевских дана психологије*, Сарајево: Филозофски факултет (скуп је одржан 20.-21.04.2012. године у Сарајеву).
6. Златановић, Љ., Павловић, М. (2012). Дијалошки селф: једна особа, различите приче, *Књига сажетака са 2. Сарајевских дана психологије*, Сарајево: Филозофски факултет (скуп је одржан 20.-21.04.2012. године у Сарајеву).
7. Nešić, V., Pavlović, M., Nešić, M. (2012). Individual differences in assigning importance of some national identity features, *First international scientific conference "National and European Identity in the Process of European Integrations"*, Belgrade: Institute of International Politics and Economics in cooperation with the Hanns Seidel Foundation (konferencija је održana 28-29.06.2012. године у Beogradu).

Саопштења са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)

1. Златановић, Љ., Нешић, М., Обреновић, Ј., Павловић, М. (2011). Когнитивна наука као пример научне интердисциплинарности, *Књига резимеа са научног скупа са међународним учешћем Наука и савремени универзитет*. Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет Ниш (скуп је одржан 10.-11.11.2011. године у Нишу).
2. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Физичка активност и криза средњих година, *Зборник сажетака са XV међународног научног скупа Фис комуникације 2011*, Ниш: Универзитет у Нишу, Факултет спорта и физичког васпитања (скуп је одржан 21.10.2011. године у Нишу).
3. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Активни одмор и организација слободног времена одраслих: физичка активност наспрам компјутера и интернета, *Зборник сажетака са XV међународног научног скупа Фис комуникације 2011*, Ниш: Универзитет у Нишу, Факултет спорта и физичког васпитања (скуп је одржан 21.10.2011. године у Нишу).
4. Златановић, Љ., Павловић, М. (2011). Самопоуздање спортиста из перспективе

- теорије самоефикасности, *Зборник сажетака са XV међународног научног скупа Фис комуникације 2011*, Ниш: Универзитет у Нишу, Факултет спорта и физичког васпитања (скуп је одржан 21.10.2011. године у Нишу).
5. Павловић, М., Петровић, И., Златановић, Љ., (2011). Прокрастинација, базичне димензије личности и задовољство животом, *Књига резимеа са научног скупа Савремени трендови у психологији*, Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет (скуп је одржан 15.-16.10.2011. године у Новом Саду).
 6. Златковић, А., Златановић, Љ., Павловић, М., Петровић, И. (2011). Студије психологије и стигматизовање учинилаца кривичних дела, *Књига резимеа са научног скупа Савремени трендови у психологији*, Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет (скуп је одржан 15.-16.10.2011. године у Новом Саду).
 7. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Комуникација у примарној дијади, *Књига резимеа са VII конференције са међународним учешћем Дани примењене психологије – Психологија комуникације*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за психологију (конференција је одржана 23.-24.09.2011. године у Нишу).
 8. Павловић, М., Златановић, Љ., Петровић, И. (2011). Повезаност прокрастинације са самоефикасношћу, оптимизмом-песимизмом и задовољством животом, *Књига резимеа са VII конференције са међународним учешћем Дани примењене психологије – Психологија комуникације*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за психологију (конференција је одржана 23.-24.09.2011. године у Нишу).
 9. Златановић, Љ., Павловић, М. (2011). Самство и субјективна добробит из културалне перспективе, *Књига резимеа са VII конференције са међународним учешћем Дани примењене психологије – Психологија комуникације*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за психологију (конференција је одржана 23.-24.09.2011. године у Нишу).
 10. Павловић, М., Златановић, Љ., Петровић, И. (2011). Однос прокрастинације, самоефикасности и тенденције упоређивања са другима, *Књига резимеа са 59. научно-стручног скупа психолога Србије – Наши идентитет и друштвене промене, Сабор психолога 2011* (скуп је одржан 01.-04.06.2011. године у Сокобањи).
 11. Петровић, И., Павловић, М, Златановић, Љ. (2011). Однос прокрастинације, перфекционизма и оптимизма/песимизма, *Књига резимеа са 59. научно-стручног скупа психолога Србије – Наши идентитет и друштвене промене, Сабор психолога 2011* (скуп је одржан 01.-04.06.2011. године у Сокобањи).
 12. Златановић, Љ., Павловић, М. (2011). Модели социјалне когниције и здраво понашање, *Књига резимеа са 59. научно-стручног скупа психолога Србије – Наши идентитет и друштвене промене, Сабор психолога 2011* (скуп је одржан 01.-04.06.2011. године у Сокобањи).
 13. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Фацијални знаци маскирања, блокирања и сузбијања експериментално изазване емоције туге, *Књига резимеа са XVII научног скупа Емпиријска истраживања у психологији*, Београд: Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за психологију и лабораторија за експерименталну психологију (скуп је одржан 11.-12.02.2011. године у Београду).
 14. Павловић, М., Златановић, Љ. (2010). Развој асертивности као важан задатак процеса васпитања, *Зборник резимеа са научног скупа Васпитање за хумане односе – проблеми и перспективе*, Ниш: Универзитет у Нишу,

- Филозофски факултет, Департман за педагогију, Центар за педагошка истраживања (скуп је одржан 17.-18.09.2010. године у Нишу).
15. Павловић, М., Видановић, С. (2010) – Желим да имамо дете: мотивација за родитељство и ниво образовања родитеља, Књига апстраката са ИИ конгреса са међународним учешћем Ментално здравље деце и младих, нова разумевања, нове могућности, ДЕАПС (конгрес је одржан 22.-25.04.2010. године на Златибору).
 16. Златановић, Љ., Павловић, М. (2010). Значај аналитичке психологије за васпитање, *Зборник резимеа са научног скупа Васпитање за хумане односе – проблеми и перспективе*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за педагогију, Центар за педагошка истраживања (скуп је одржан 17.-18.09.2010. године у Нишу).
 17. Павловић, М., Златановић, Љ. (2012). Улога оца у развоју и васпитању деце, *Зборник резимеа са 8. симпозијума са међународним учешћем Васпитач у 21. веку*, Алексинац: Висока школа за васпитаче струковних студија (симпозијум је одржан 30.-31.3.2012. године у Сокобањи).
 18. Златановић, Љ., Павловић, М. (2012). Учење да се буде оптимистичан: позитивна психологија и образовање, *Зборник резимеа са 8. симпозијума са међународним учешћем Васпитач у 21. веку*, Алексинац: Висока школа за васпитаче струковних студија (симпозијум је одржан 30.-31.3.2012. године у Сокобањи).
 19. Златановић, Љ., Павловић, М. (2011). Стигма и њене последице: изазов за социјализацију. Рад саопштен на научно-стручном скупу са међународним учешћем *Социјализација у условима друштвене кризе* (скуп је одржан 23.-24.12.2011. године у Косовској Митровици).
 20. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Криза средњих година у условима друштвене кризе. Рад саопштен на научно-стручном скупу са међународним учешћем *Социјализација у условима друштвене кризе* (скуп је одржан 23.-24.12.2011. године у Косовској Митровици).
 21. Тошић, М., Симић, И., Павловић, М. (2011). Димензије породичног функционисања породица са децом различитог узраста. Рад саопштен на научном симпозијуму *Породица са адолесцентом у транзицији* (симпозијум је одржан 09.12.2011. године у Нишу).
 22. Павловић, М., Нешић, В. (2012). Промене у личном и породичном функционисању током кризе средњих година, Научно-стручни скуп са међународним учешћем “Појединац – породица – друштво у транзицији”, Филозофски факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (скуп је одржан 21. и 22. децембра 2012. године у Косовској Митровици).
 23. Pavlović, M., Stefanović, J., Milenković, T. (2012). Emotional isolation in Serbs who live in Serbia and Diaspora, *Fourth international scientific meeting „Preservation and protection of the cultural and historical heritage of Serbia abroad“*, Belgrade: Institute of International Politics and Economics (конференција је одржана 18. и 19. октобра 2012. године у Београду).
 24. Milenković, T., Pavlović, M., Stefanović, J. (2012). Social isolation of the Serbs living in Serbia and Diaspora, *Fourth international scientific meeting „Preservation and protection of the cultural and historical heritage of Serbia abroad“*, Belgrade: Institute of International Politics and Economics (конференција је одржана 18. и 19. октобра 2012. године у Београду).
 25. Stefanović, J., Milenković, T., Pavlović, M. (2012). National identity and

- attachment to national features in Serbs who live in Serbia and Diaspora, Fourth international scientific meeting „Preservation and protection of the cultural and historical heritage of Serbia abroad“, Belgrade: Institute of International Politics and Economics (конференција је одржана 18. и 19. октобра 2012. године у Београду).
26. Pavlović, M., Nešić, M., Nešić, V. (2012). Chronic diseases in middle-aged people in Serbia, book of summaries from scientific convention – *XXXII Balkan Medical Week*, L'Union Medicale Balkanique, Balkan Medical Union (konferencija je održana 21-23.09.2012. godine u Nišu).
 27. Нешић, В., Павловић, М. (2012). Психолошки аспекти пушења луле, 2. Научни скуп са међународним учешћем “Наука и савремени Универзитет”, Филозофски факултет Ниш (скуп је одржан 16.-17. новембра у Нишу).
 28. Златановић, Љ., Рубежановић, Б., Павловић, М. (2012). Однос прокрастинације и толеранције на фрустрацију код студената, Књига резимеа са 8. конференције са међународним учешћем Дани примењене психологије – *Савремени трендови у примењеној психологији*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за психологију (конференција је одржана 28-29.09.2012. године у Нишу).
 29. Петровић, И., Златановић, Љ., Павловић, М. (2012). Повезаност прокрастинације и самопоштовања код студената, Књига резимеа са 8. конференције са међународним учешћем Дани примењене психологије – *Савремени трендови у примењеној психологији*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за психологију (конференција је одржана 28-29.09.2012. године у Нишу).
 30. Нешић, В., Павловић, М. (2012). Схватање сиромаштва у различитим временима, 2. Научни скуп са међународним учешћем “Наука и савремени Универзитет”, Филозофски факултет Ниш (скуп је одржан 16.-17. новембра 2012. г. у Нишу).
 31. Павловић, М., Нешић, В. (2012). Улога медија у превазилажењу проблема у локалној заједници код људи средњих година, Књига сажетака са 2. Интернационалне конференције – *Медији, сиромаштво и социјална искљученост* (конференција је одржана 02.06.2012. године у Новом Саду).
 32. Павловић, М., Нешић, В., Златановић, Љ. (2012). Сарадња предшколске установе, школе и породице у циљу подршке развоју и учењу деце са посебним образовним потребама у инклузивним условима, Књига сажетака са 3. конференције са међународним учешћем – *Инклузија у предшколској установи и основној школи* (конференција је одржана 15.06.2012. године у Сремској Митровици).
 33. Нешић, В., Павловић, М., Златановић, Љ. (2012). Специфичност школовања и учења даровите деце, Књига сажетака са 3. конференције са међународним учешћем – *Инклузија у предшколској установи и основној школи* (конференција је одржана 15.06.2012. године у Сремској Митровици).
 34. Павловић, М., Нешић, М. (2012). Разлике у ставовима о традиционалној улози жене у Србији, Књига сажетака са 51. *Конгреса антрополошког друштва Србије*, са међународним учешћем (конференција је одржана 06.06.2012.-09.06.2012. године на Медицинском факултету у Нишу).
 35. Нешић, В., Павловић, М., Нешић, М. (2012). Пушење луле из угла културалне антропологије, Књига сажетака са 51. *Конгреса антрополошког друштва Србије*, са међународним учешћем (конференција је одржана 06.06.2012.-09.06.2012. године на Медицинском факултету у Нишу).

36. Златановић, Љ., Павловић, М. (2012). Могућности унапређивања квалитета живота деце и младих из перспективе позитивне психологије, Књига сажетака са 3. Међународне научно-стручне конференције – *Унапређење квалитета живота деце и младих* (конференција је одржана 23.06.2012.-24.06.2012. године на Златибору).
37. Павловић, М., Нешић, В., Златановић, Љ. (2012). Волонтерски рад са децом различитих потреба, Књига сажетака са 3. Међународне научно-стручне конференције – *Унапређење квалитета живота деце и младих* (конференција је одржана 23.06.2012.-24.06.2012. године на Златибору).
38. Павловић, М., Нешић, В. (2012). Стрес и задовољство послом код особа запослених у различитим секторима., Књига резимеа са 60. научно-стручног скупа психолога Србије – *Мерење и процена у психологији*, Сабор психолога 2012 (скуп је одржан 30.05.2012.-02.06.2012. године у Београду).
39. Нешић, В., Павловић, М. (2012). Однос између задовољства у послу, изложености стресу на радном месту и појединих здравствених проблема, Књига резимеа са 60. научно-стручног скупа психолога Србије – *Мерење и процена у психологији*, Сабор психолога 2012 (скуп је одржан 30.05.2012.-02.06.2012. године у Београду).
40. Џамић, Д., Златановић, Љ., Павловић, М. (2012). Задовољство телесним изгледом, статус у групи и самопоштовање адолесцената, Књига резимеа са 60. научно-стручног скупа психолога Србије – *Мерење и процена у психологији*, Сабор психолога 2012 (скуп је одржан 30.05.2012.-02.06.2012. године у Београду).
41. Павловић, М. (2012). – Утицај литературе на доживљај идентитета и вредности жена у прелазном добу, Књига сажетака са 6. међународног интердисциплинарног научног скупа *Језик, књижевност, комуникација*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за англистику (скуп је одржан 27.-28.04.2012. године у Нишу).
42. Златановић, Љ., Павловић, М., Шекревски, Е. (2012). Осећај кохерентности, стрес и стратегије превладавања стреса код студената психологије. Књига резимеа са 18. научног скупа *Емпиријска истраживања у психологији*, Београд: Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за психологију и лабораторија за експерименталну психологију (скуп је одржан 10.-11.02.2012. године у Београду).
43. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Криза средњих година у условима друштвене кризе. Рад саопштен на научно-стручном скупу са међународним учешћем *Социјализација у условима друштвене кризе* (скуп је одржан 23.-24.12.2011. године у Косовској Митровици).
44. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Комуникација и психолошке игре међу људима, Књига сажетака са 5. међународног интердисциплинарног научног скупа *Језик, књижевност, комуникација*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за англистику (скуп је одржан 15.-16.04.2011. године у Нишу).
45. Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Улога васпитача у емоционалном развоју, препознавању и адекватном изражавању емоција код деце, Зборник резимеа са 7. симпозијума са међународним учешћем *Васпитач у 21. веку – Наше стварање*, Алексинац: Висока школа за васпитаче струковних студија (симпозијум је одржан 25.-26.3.2011. године у Сокобањи).
46. Павловић, М., Петровић, И. (2013). Однос самоефикасности и нивоа самопоштовања код студената, књига резимеа са 19. научног скупа

Емпиријска истраживања у психологији, Београд: Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за психологију и лабораторија за експерименталну психологију (скуп је одржан 22.-24.03.2013. године у Београду).

47. Павловић, М., Петровић, И. (2013). Задовољство животом, оптимизам и песимизам на студентској популацији, књига резимеа са *19. научног скупа Емпиријска истраживања у психологији*, Београд: Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за психологију и лабораторија за експерименталну психологију (скуп је одржан 22.-24.03.2013. године у Београду).
48. Петровић, И., Павловић, М., (2013). Однос перфекционизма и тенденције упоређивања са другима код студената, књига резимеа са *19. научног скупа Емпиријска истраживања у психологији*, Београд: Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за психологију и лабораторија за експерименталну психологију (скуп је одржан 22.-24.03.2013. године у Београду).
49. Павловић, М. (2013). Учење у средњим годинама – концепт целоживотног образовања, књига резимес са I стручно-научног скупа са међународним учешћем “Холистички приступи у васпитању” (ХОЛИПРИ 2013), Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Пироту (скуп је одржан 11.-12.10.2013. године у Пироту).
50. Колић, М., Павловић, М. (2013). Емпатија код предшколаца, књига резимес са I стручно-научног скупа са међународним учешћем “Холистички приступи у васпитању” (ХОЛИПРИ 2013), Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Пироту (скуп је одржан 11.-12.10.2013. године у Пироту).
51. Павловић, М., Колић, М. (2013). Специфичности рада васпитача са злостављаном децом, књига резимес са I стручно-научног скупа са међународним учешћем “Холистички приступи у васпитању” (ХОЛИПРИ 2013), Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Пироту (скуп је одржан 11.-12.10.2013. године у Пироту).
52. Павловић, М., Колић, М. (2013). Осећање смисла живота код младих, књига резимеа са међународног научно-стручног скупа Савремени трендови у психологију, Филозофски факултет у Новом Саду, (скуп је одржан 11.-13. 10.2013. године у Новом Саду).
53. Колић, М., Павловић, М. (2013). Базична уверења средњошколаца о људској природи, књига резимеа са међународног научно-стручног скупа Савремени трендови у психологију, Филозофски факултет у Новом Саду, (скуп је одржан 11.-13. 10.2013. године у Новом Саду).
54. Петровић, И., Павловић, М. (2013). Однос базичних црта личности и склоности ка перфекционизму код студената, књига резимеа са међународног научно-стручног скупа Савремени трендови у психологију, Филозофски факултет у Новом Саду, (скуп је одржан 11.-13. 10.2013. године у Новом Саду).

Прикази књига

1. Павловић, М. (2011). Приказ књиге Знакови и значења – Никола Рот, *Зборник радова са скупа “100 година од рођења Николе Рота”*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, 203-216.
2. Павловић, М. (2010) – Приказ књиге Љубав је прича, нова теорија односа Роберт Џ. Стернберг, *Годишњак за психологију*, Вол.7, Бр.10, стр. 177-184.
3. Павловић, М. (2009) – Приказ књиге Креативна интелигенција, откријте иновативни потенцијал у себи и другима – Алан Џ. Роу, *Годишњак за*

психологију, Вол.6, Бр.8, стр. 225-231.

Поглавља у монографијама

Три коауторска поглавља у монографији, која је у припреми и која ће ускоро изаћи у склопу пројекта Индикатори и модели усклађивања пословних и породичних улога (ID број 179002).

3. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Наслов (на српском и енглеском језику):

Тема дисертације на српском језику:

Начини испољавања кризе средњих година, осећање смисла живота и облици
усклађивања породичних и професионалних улога у Србији

Тема дисертације на енглеском језику:

Manifestations of mid-life crisis, the sense of meaning in life and the balance between
professional and family roles in Serbia

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, илустрација, шема, графикана, библиографских јединица у списку литературе и референци, и сл.

Доктораска дисертација Милице М. Павловић има укупно 446 страна са насловном страном на српском и енглеском језику, страном са информацијама о ментору и члановима комисије, проширеним резимеима (на српском и енглеском), садржајем, главним текстом, литературом, прилозима, биографијом и потписаним изјавама аутора.

Главни текст обухвата укупно 341 страну, од 15. до 356. стране. Од 380 до 441. стране налазе се *прилози*, који су подељени у три велика дела – провера нормалности расподеле резултата на варијаблама истраживања (од 380. до 390. стране), метријске карактеристике коришћених инструмената (од 390. до 404. стране) и факторска анализа инструмената коришћених у истраживању (од 404. до 441. стране). Списак коришћене литературе налази се на 22 стране од 357 до 379 стране. Чини га укупно наведених 428 референци на српском и енглеском језику, од чега су последње две електронски извори.

Главни текст дисертације подељен је на *увод*, *теоријски део*, кога чини 4 велике целине, *методолошки део* са свим потребним елементима, *резултати истраживања*, са освртом на главне и специфичне хипотезе, *дискусија резултата* и *закључак*. Скраћени преглед садржаја целокупне дисертације је следећи:

- Увод (од 15.-19. стране)
- Теоријски део (од 19.-119. стране)
 - Криза средњих година (од 19.-61. стране)
 - Позитивна психологија и осећање смисла живота (од 61.-77. стране)
 - Поједини облици усклађивања породичних и професионалних улога (од 77.-92. стране)
 - Различити аспекти задовољства при обављању одређених породичних и професионалних улога (од 92.-119. стране)
- Методолошки део (од 119.- 145. стране)
 - Предмет (проблем) истраживања
 - Значај истраживања
 - Циљеви истраживања
 - Хипотезе истраживања
 - Варијабле истраживања
 - Узорак истраживања
 - Процедура истраживања
 - Инструменти истраживања
 - Начин обраде података
- Резултати истраживања (од 145.-300. стране)
 - Опште хипотезе истраживања (од 145.-214. стране)
 - Специфичне хипотезе истраживања (од 214.-300. стране)
- Дискусија резултата (од 300.-347. стране)
- Закључак (од 347.-356. стране)
- Литература (од 357.-379. стране)
- Прилози (од 380.-441. стране)
- Биографија аутора (од 442-443 стране)
- Изјаве аутора (од 444.-446. стране).

Дисертација укупно има 483 табеле, 66 графикана и 58 шематских приказа – модела међуодноса варијабли.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Кратак приказ сваког релевантног дела докторске дисертације.

Аутор докторске дисертације Милица М. Павловић обрадила је један веома сложен и комплексан, али пре свега важан и актуелан проблем у савременом друштву и култури. Бавила се проучавањем и испитивањем начина на које људи у Србији доживљавају и испољавају кризу средњих година. Ова, иако свеprisутна тема, до скоро је била прилично занемарена у психологији и вредност ове дисертације с једне стране, огледа се у скретању пажње научне јавности на овај и те како значајан и недовољно проучен феномен. Поред ове главне теме, ауторка се бави и проучавањем достигнутог нивоа осећања смисла живота код људи различитих година, са посебним акцентом на његов актуелни ниво код особа средњих година. Такође, испитује и карактеристичне начине и облике усклађивања породичних и професионалних улога и различите аспекте задовољства које се јавља приликом обављања одређених улога. Главни предмет проучавања базира се на испитивању односа који постоји између наведених сегмената људског живота, односно спољашњих манифестација и унутрашњих промена карактеристичних за кризу, достигнутог нивоа осећања смисла живота, облика усклађивања одређених породичних и професионалних улога и различитих аспеката задовољства које се јавља при њиховом обављању. На основу свега тога добија се веома прецизна и сложена слика актуелне ситуације у Србији, како генерално за све особе, тако и посебно за оне у средњим годинама, које се налазе пред великом прекретницом живота. Она обухвата суптилне унутрашње промене и осећања, њихове спољашње манифестације и карактеристичне начине понашања особа различитих година у Србији.

У теоријском разматрању кризе средњих година, најпре се дају различита одређења животних криза, представљају се главне поделе животних криза и историјска перспектива схватања о развоју као целоживотном процесу. Затим се прелази на концепт „криза средњих година“, њен однос са различитим стресним животним догађајима и главним разликама у развојним ритмовима између жена и мушкараца. Затим су приказане водеће теорије у овој области: теорија Жака, Левинсона, Ериксона, Мармора и Јунга, као и преглед савремених истраживања у овој области.

У делу позитивна психологија и осећање смисла живота, представљене су главне карактеристике ове нове гране психологије и различита одређења смисла живота која постоје у оквиру ње. Затим је осећање смисла живота сагледано из различитих углова и током различитих животних криза, са освртом на одређењу овог осећања које је дао Виктор Франкл и које се прихватило у наведеној дисертацији.

У делу који се бави разматрањем основних облика усклађивања породичних и професионалних улога најпре су представљени савремени приступи проучавања, а затим и главне теорије које су посебно разматране у актуелној дисертацији – теорија преливања, теорија конфликта и интегративна теорија. На крају је разматрана и врста подршке која се добија за усклађивање наведених улога.

Последња разматрана велика целина у овој дисертацији посвећена је различитим аспектима задовољства које се јавља при обављању одређених породичних и професионалних улога и променама у породичном и професионалном функционисању особа, односно променама у њиховим улогама.

У методолошком делу детаљно и прецизно су формулисани и представљени сви главни елементи. Проблем испитивања представља испитивање карактеристичних

начина испољавања (манифестација) кризе средњих година и унутрашњих промена које су карактеристичне за њу, као и њеног односа са достигнутим нивом осећања смисла живота, различитим аспектима задовољства у обављању одређених породичних и професионалних улога и појединим облицима њиховог усклађивања, генерално код људи у Србији, и посебно код оних средњих година. Један од главних проблема представља и испитивање осећања смисла живота, односно да ли је у актуелном периоду живота и развоја ово осећање код испитаника поново у процесу формирања или је већ формирано и потпуно одређено. На крају, испитују се и различити аспекти задовољства које се јавља при обављању одређених породичних и професионалних улога и главни начини на које људи у Србији настоје да ускладе породичне са професионалним улогама и обавезама. Све испитиване варијабле упоређене су код групе средовечних људи и оних млађих и старијих, како би се откриле евентуалне разлике и сличности у карактеристичним начинима доживљавања и испољавања (манифестације) кризе средњих година, осећању смисла живота, задовољству у обављању породичних и професионалних улога и облицима њиховог усклађивања. Поред ове најважније разлике, такође су праћене, мерене и представљене разлике које постоје у наведеним главним варијаблама између група испитаника различитог пола, нивоа образовања, материјалног стања, радног статуса, брачног статуса, са различитим местом боравка и рада у једном од пет великих региона Србије, као и различитим бројем и врстом стресних догађаја, које су током живота искусили.

Узорак, који је представљен и графички, чинило је 600 испитаника, од тога 200 припадника средњих година (између 40 и 64 година) и по 200 припадника млађе (између 25 и 39 година) и старије (између 65 и 80 година) популације. Испитивано је постојање разлика између свих наведених главних варијабли код особа различитог узраста, пола, нивоа образовања, радног, брачног и материјалног статуса, које су доживеле различит број и врсту стресних животних догађаја, имају различит број деце и чланова породице са којима живе у заједничком домаћинству, и из различитих су региона Србије.

Прикупљање података спроведено је од јула до децембра 2012. године. Обухваћено је пет великих региона – односно 10 градова Републике Србије (северна Србија: Нови Сад и Београд, средња Србија: Јагодина и Крушевац, јужна Србија: Лесковац и Лебане, источна Србија: Ниш и Књажевац и западна Србија: Нови Пазар и Ужице).

У ту сврху коришћено је 14 скали и инструмената, од којих су неке посебно креиране за потребе актуелног истраживања: Листа основних података о испитанику, Скала кризе средњих година – MCS (Midlife Crisis Scale, Shek, 1994), Скала кризе средњих година – СКСГ, која је посебно креирана за потребе овог истраживања, Инвентар полних улога – BSRI (Bem, 1974), Адаптирана Loyola скала генеративности – ALGS (Лацковић-Гргин, Туцак, 2004), Адаптирана скала префериране самоће – ASP (Лацковић-Гргин, Некић, 2002), Упитник о смислу живота – MLQ (Meaning in Life Questionnaire; Steger, Frazier, Oishi, Kaler, 2006), Модификована скала о квалитету улога – MSK (Role Quality Scale; Tsai, 2008), Скала конфликта професионалних и породичних улога – SKP (Work-Family Conflict Scale; Tsai, 2008), Скала позитивног преливања између посла и породице – SPP (Work-Family Positive Spillover Scale; Tsai, 2008), Скала подршке која долази са посла и од породице – SPD (Measures of Supports from Family and Work; Tsai, 2008), Модификована скала међузависности пословних и породичних улога – MSM (Work-Family Role Interdependence Scale; Tsai, 2008), Скала емоција које се јављају због истовременог постојања породичних и професионалних улога – SEI (Work-Family

Emotions Scale; Tsai, 2008), Скала стресних животних догађаја – SNM настала на основу модификоване листе стресних животних догађаја Јелене Влајковић (Влајковић, 1992). У склопу ове докторске дисертације одређене су метријске карактеристике наведених инструмената и испитана је њихова факторска структура.

Подаци су обрађени и прикази адекватним техникама и методама у програму за статистичку обраду података у друштвеним наукама SPSS верзија 20. Резултати истраживања приказани су у две велике целине, од којих се у првој налазе добијени резултати у оквиру главних – основних хипотеза, док се у другом делу приказани резултати у односу на специфичне хипотезе. На крају су прфодискутовани дпбијени резултати истраживања и изнети закључци, о којима ће бити више речи у наредном делу извештаја.

Навести и списак научних радова који су објављени или прихваћени за објављивање, урађених на основу истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији. Навести пуне библиографске податке, а за радове прихваћене за објављивање таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени.

Из рада на докторској дисертацији произашли су следећи радови и саопштења на научним скуповима, као и три коауторска поглавља у монографији која је у припреми.

- Павловић, М. (2011). Промене у доживљају идентитета и развој генеративности код особа у средњим годинама, *Годишњак за психологију*, 8, 10, 41-54. **Рад у научном часопису (М53)**
- Павловић, М., Златановић, Љ., (2011) – Физичка активност и криза средњих година, *Зборник радова са научног скупа Фис комуникације 2011*, Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања, 178-185. **Рад у тематском зборнику националног значаја (М45)**
Тошић, М., Симић, И., Павловић, М. (2011). Димензије породичног функционисања породица са децом различитог узраста. *Зборник радова са научног симпозијума Породица са адолесцентом у транзицији* (симпозијум је одржан 09.12..2011. године у Нишу). Прихваћен за штампу. **Рад у тематском зборнику националног значаја (М45)**
- Павловић, М., Златановић, Љ., (2011) – Активни одмор и организација слободног времена одраслих: физичка активност наспрам компјутера и интернета, *Зборник радова са научног скупа Фис комуникације 2011*, Ниш: Факултет спорта и физичког васпитања, 172-177. **Рад у тематском зборнику националног значаја (М45)**
- Павловић, М., Златановић, Љ. (2012). Кризе вредности као део криза идентитета у људском развоју, *Књига сажетака са 2. Сарајевских дана психологије*, Сарајево: Филозофски факултет (скуп је одржан 20.-21.04.2012. године у Сарајеву). **Саопштење са међународног скупа штампана у изводу (М34)**
- Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Физичка активност и криза средњих година, *Зборник сажетака са XV међународног научног скупа Фис комуникације 2011*, Ниш: Универзитет у Нишу, Факултет спорта и физичког васпитања (скупје одржан 21.10.2011. године у Нишу). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Павловић, М., Златановић, Љ. (2011). Активни одмор и организација слободног времена одраслих: физичка активност наспрам компјутера и интернета, *Зборник сажетака са XV међународног научног скупа Фис комуникације 2011*, Ниш: Универзитет у Нишу, Факултет спорта и физичког

васпитања (скуп је одржан 21.10.2011. године у Нишу). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**

- Павловић, М., Златановић. Љ. (2011). Криза средњих година у условима друштвене кризе. Рад саопштен на научно-стручном скупу са међународним учешћем *Социјализација у условима друштвене кризе* (скуп је одржан 23.-24..12..2011. године у Косовској Митровици). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Тошић, М., Симић, И., Павловић, М. (2011). Димензије породичног функционисања породица са децом различитог узраста. Рад саопштен на научном симпозијуму *Породица са адолесцентом у транзицији* (симпозијум је одржан 09.12..2011. године у Нишу). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Павловић, М., Нешић, В. (2012). Промене у личном и породичном функционисању током кризе средњих година, Научно-стручни скуп са међународним учешћем “Појединац – породица – друштво у транзицији”, Филозофски факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (скуп је одржан 21. и 22. децембра 2012. године у Косовској Митровици). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Pavlović, M., Nešić, M., Nešić, V. (2012). Chronic diseases in middle-aged people in Serbia, book of summaries from scientific convention – *XXXII Balkan Medical Week*, L’Union Medicale Balkanique, Balkan Medical Union (konferencija је одржана 21-23.09.2012. године у Нишу). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Павловић, М., Нешић, В. (2012). Улога медија у превазилажењу проблема у локалној заједници код људи средњих година, Књига сажетака са 2. *Интернационалне конференције – Медији, сиромаштво и социјална искљученост* (конференција је одржана 02.06.2012. године у Новом Саду). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Павловић, М., Нешић, В. (2012). Стрес и задовољство послом код особа запослених у различитим секторима., Књига резимеа са 60. *научно-стручног скупа психолога Србије – Мерење и процена у психологији*, Сабор психолога 2012 (скуп је одржан 30.05.2012.-02.06.2012. године у Београду). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Нешић, В., Павловић, М. (2012). Однос између задовољства у послу, изложености стресу на радном месту и појединих здравствених проблема, Књига резимеа са 60. *научно-стручног скупа психолога Србије – Мерење и процена у психологији*, Сабор психолога 2012 (скуп је одржан 30.05.2012.-02.06.2012. године у Београду). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Павловић, М. (2012). – Утицај литературе на дозивљај идентитета и вредности жена у прелазном добу, Књига сажетака са 6. *међународног интердисциплинарног научног скупа Језик, књижевност, комуникација*, Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Департман за англистику (скуп је одржан 27.-28.04.2012. године у Нишу). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Павловић, М., Златановић. Љ. (2011). Криза средњих година у условима друштвене кризе. Рад саопштен на научно-стручном скупу са међународним учешћем *Социјализација у условима друштвене кризе* (скуп је одржан 23.-24..12..2011. године у Косовској Митровици). **Саопштење са скупа**

националног значаја штампана у изводу (М64)

- Павловић, М. (2013). Учење у средњим годинама – концепт целоживотног образовања, књига резимес са *I стручно-научног скупа са међународним учешћем “Холистички приступи у васпитању”* (ХОЛИПРИ 2013), Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Пироту (скуп је одржан 11.-12.10.2013. године у Пироту). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- Павловић, М., Колић, М. (2013). Осећање смисла живота код младих, књига резимеа са међународног научно-стручног скупа *Савремени трендови у психологију*, Филозофски факултет у Новом Саду, (скуп је одржан 11.-13. 10.2013. године у Новом Саду). **Саопштење са скупа националног значаја штампана у изводу (М64)**
- **Поглавља у монографијама** – Три коауторска поглавља у монографији, која је у припреми и која ће ускоро изаћи, у склопу пројекта Индикатори и модели усклађивања пословних и породичних улога (ID број 179002).

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ЗАКЉУЧЦИ

Кратак приказ

Најважнији резултати истраживања односе се на добијање података о томе на који начин људи у Србији доживљавају и испољавају кризу која је карактеристична за средње године, да ли им је у актуелном тренутку потпуно јасан смисао живота или још увек трагају за њим, на који начин усклађују професионалне и породичне улоге и да ли при томе осећају стрес или различите аспекте задовољства. Добијени резултати такође показују постојање повезаности између свих наведених појава, односно одређених спољашњих и унутрашњих манифестација кризе средњих година са достигнутим нивоом осећања смисла живота, појединим облицима усклађивања породичних и професионалних улога и различитим аспектима задовољства при њиховом обављању. Такође су представљени и шематски прикази (моделни) међуодноса наведених варијабли и то, у односу на цео узорак, и на део узорака који чине само особе средњих година. Утврђене су и разлике које постоје у наведеним главним варијаблама и у односу на све испитиване контролне варијабле, односно између група испитаника различитог пола, нивоа образовања, материјалног статуса, радног статуса, брачног статуса, са различитим местом боравка и рада у једном од пет великих региона Србије, као и различитим бројем и врстом стресних догађаја, које су током живота искусили.

Добијено је да у односу на дубоке унутрашње промене које су у почетку несвесног или предсвесног карактера, у средњим годинама најпре наступају промене у понашању. Механизам порицања са наткомпензацијом, најинтензивнији је у периоду између 25. и 30. године живота, јер обухвата понашања која су својственија овом узрасном добу. Декомпензација и механизам порицања са бекством јављају се најинтензивније између 50. и 54. године. Показано је да је потребно да прође извесно време да би особа адекватно увидела оно што јој се дешава и да би стекла капацитете да се на креативан и успешан начин суочи са кризом, што се код највећег броја особа дешава негде између 60. и 64. године. Од испитиваних унутрашњих промена, прва у којој је могуће регистровати значајан напредак у успостављању нове равнотеже и помирењу одређеног пара супротности јесте она везана за помирење маскулиних и фемининих карактеристика личности, и то већ негде између 40. и 44. године живота. Прихватање своје коначности и процеса старења као неминовног, али нормалног и природног животног процеса, односно помирење између младости и старости најинтензивније је између 60. и 64. године живота. Најинтензивнији помак у успостављању нове равнотеже између последња два регистрована пара супротности – помирења добитак-губитак и приближавања-одвајање, одвија се најкасније у животу особа, у периоду између 75. и 80. године. Показано је такође, да свака животна криза доводи особу у неком тренутку до отварања и разматрања основних егзистенцијалних питања о смислу живота. Па тако, генерално гледано особе средњих година имају у најмањем степену изражено стабилно осећање постојања смисла живота, које је најслабијег интензитета у периоду између 55. и 59. године. Оне су константно окренуте откривању нових аспеката осећања смисла живота, које почиње интензивније да расте негде између 45. и 49. године, затим мало осцилира током наредних 9 година, да би кулминирало у периоду између 60. и 64. године живота, након чега се бележи велики пад у његовом интензитету. Може се закључити да средње године, глобално гледано, представљају период живота у коме су питања смисла живота доминантна. Када се посматрају само особе средњих година запажа се да је конфликт улога

најизраженији у периоду живота између 40. и 44. године, док преливање и међузависност улога достижу свој врхунац између 60. и 64. године. То би могло да значи да особе, по уласку у средње године не успевају да адекватно разлуче и раздвоје породичне од професионалних улога, које су често и у некој врсти сукоба. Тек пред крај овог периода живота долази до позитивне размене искустава, употпуњавања и олакшавања обављања одређених породичних и професионалних обавеза и активности. Показано је такође да су особе средњих година у односу на млађе и старије, најзадовољније при обављању одређених породичних и професионалних улога, али истовремено при томе осећају и највећи ниво стреса. У односу на временску перспективу, стрес достиже свој максимум раније, у периоду живота између 50. и 54. године, док је задовољство преузетим улогама на врхунцу између 60. и 64. године. Најмањи интензитет стреса и задовољства улогама забележени су код старијих особа, између 65 и 69 година. Код особа средњих година највећи нивои стреса присутни су између 50. и 54. године живота, одакле почиње нагли пад у вредностима, док задовољство децом осцилира, да би, на прелазу у трећу животну фазу, достигло свој максимум.

Главни закључци односе се на критички прилаз и аргументовано тумачења добијених комплексаних и многобројних односа између наведених појава. Закључује се да средње године и криза која се јавља на прелазу из прве у другу половину живота заиста представљају важну прекретницу у развоју, која захтева озбиљну реконструкцију дотадашњег система функционисања у свим битним сферама.

ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену

На основу детаљног прегледа и анализе докторске дисертације Милице М. Павловић, чланови комисије су сагласни у мишљењу да је тема квалитетно, детаљно и успешно обрађена и да је дат јединствен научни допринос у проучавању наведених актуелних и значајних феномена.

Велики број детаљно и квалитетно приказаних резултата говори у прилог доброг познавања и владања проблемима који су разматрани у оквиру наведене докторске дисертације.

Дискусија и изнети закључци сведоче о томе да је кандидаткиња приступила озбиљно, одговорно и савесно теми и проблемима у оквиру дисертације, од самог почетка, одабира и представљања адекватних теоријских одређења, преко адекватно обрађених свих елемената у оквиру методолошког дела дисертације, детаљно приказа резултата са шемама међуодноса између наведених варијабли и умешности у њиховом аргументованом тумачењу, интерпретацији и извођењу закључака. Из мноштва добијених података, кандидаткиња је критички издвојила најбитније, које је прецизно и јасно формулисала и истакла у оквиру главних налаза и закључака. На основу свега наведеног, чланови комисије дају позитивну оцену начину приказа и тумачењу добијених резултата истраживања.

КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести прецизне и концизне одговоре на питања:

- Да ли је дисертација написана у складу са образложењем у пријави теме
- Да ли дисертација садржи све битне елементе
- По чему је дисертација оригиналан допринос науци
- Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Комисија сматра да је дисертација Милица М. Павловић под називом *Начини испољавања кризе средњих година, осећање смисла живота и облици усклађивања породичних и професионалних улога у Србији*, написана потпуно у складу са образложењем које је наведено приликом пријаве теме.

Наведена дисертација садржи све битне елементе квалитетног, систематичног и добро методолошког организованог и спроведеног научног истраживања.

1. Оригиналноост наведене докторске дисертације огледа се пре свега у одабиру и комбинацији главних тема и проблема проучавања, који дају јасну, мултидимензионалну и прецизну слику у савременом српском друштву и култури када су у питању унутрашње промене и начини испољавања кризе средњих година, осећање смисла живота, главни облици усклађивања породичних и професионалних улога и различити аспекти задовољства које се јавља приликом обављања наведених улога. Све те појаве регистроване су, протумачене и објашњене код испитаника различитог узраста, пола, нивоа образовања, материјалног стања, радног статуса, брачног статуса, са различитим местом боравка и рада у једном од пет великих региона Србије, као и различитим бројем и врстом стресних догађаја, које су током живота искусили, што говори о великој научној важности добијених података. Не мање важан допринос огледа се и у скретању пажње научне јавности на феномен кризе средњих година, која је и поред своје неизбежности и свеprisутности у развоју, неоправдано дуго занемаривана у научном проучавању, као и пружању

квалитетних, адекватних и бро Проф. др Љубиша Златановић, ванредни професор, ужа научна област Психологија, изабран 2013. године на Филозофском факултету у Нишу;

Проф. др Миланко Чабаркапа, ванредни професор, ужа научна област Општа психологија, изабран 2011. године на Филозофском факултету у Београду. јних података о главним начинима њеног испољавања и доживљавања код људи у Србији, и односу који постоји са осталим испитиваним феноменима.

Нису уочени недостаци разматране докторске дисертације и чланови комисије остају сагласни и јединствени у својој позитивној оцени.

Главни научни допринос дисертације (до 100 речи)-на српском и енглеском језику

Главни научни допринос разматране докторске дисертације огледа се у представљању дубоких унутрашњих промена и спољашњих манифестација карактеристичних за кризу средњих година. Током овог развојног периода код особа долази до успостављања нове равнотеже и помирења одређених парова супротности које су током ранијег живота биле изражене – младост-старост, маскулиност-фемининост, добитак-губитак и приближавање-одвајање. Услед одвијања ових унутрашњих промена, код особа долази до одређених карактеристичних манифестација у понашању – креативног и успешног суочавања са кризом, декомпензације, порицања са бекством или порицања са наткомпензацијом. У овом периоду, питања о смилу живота постају доминантна. Особа настоји да открије смисао у новонасталим околностима поремећене унутрашње равнотеже и свеprisутне транзиције у породичној и професионалној сфери функционисања.

The main scientific contribution of discussed dissertation is reflected in the presentation of deep internal changes and external manifestations characteristic of mid-life crisis. During this developmental period in person comes to the establishment of a new balance and reconciliation of certain pairs of opposites, that are in earlier life were high – youth-age, masculinity-femininity, gain-loss and approaching-separation. Due to the conduct of such profound internal changes, in individuals occurs certain characteristic behavioral manifestations – creative and successful coping with the crisis, decompensation, denial by escape, denial by overcompensation. During this period, questions about sense of meaning in life become dominant. A person trying to discover the meaning of the new circumstances of disturbed inner equilibrium and ubiquitous transition in family and professional spheres of functioning.

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Проф. др Владимир Нешић, редовни професор, Филозофски факултет у Нишу

Проф. др Љубиша Златановић, ванредни професор, Филозофски факултет у Нишу

Проф. др Миланко Чабаркапа, ванредни професор, Филозофски факултет у Београду

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ

Издвојено мишљење је саставни део Извештаја о докторској дисертацији.

Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, у овај део обрасца уноси своје образложење, односно разлоге због којих издваја мишљење.

Образложење:

ПОТПИС ЧЛАНА КОМИСИЈЕ